

Statenmededeling

Onderwerp

Intensivering toezicht veehouderijen

Datum

5 september 2017

Documentnummer

GS: 4234535

PS: 4250508

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

- Resultaten van het evaluatierapport van de Pilot Intensivering Toezicht Veehouderijen.
- De resultaten van het rapport 'Gemeentelijk toezicht op emissies van veehouderijen'.

Aanleiding

In het kader van de versnelde transitie veehouderijen is toezicht en handhaving een belangrijk onderdeel ([zie Statenmededeling 4111839](#)). Voor een kansrijke inzet op de versnelling is het belangrijk dat iedereen volgens de regels werkt, dit draagt bij aan het vertrouwen van de omgeving in ondernemer en overheid. Bovendien gaat het oneerlijke concurrentie tegen. Ondernemers moeten hun investeringen in verduurzaming terug kunnen verdienen en op de markt niet gehinderd worden door collega's die niet volgens de regels, en daardoor vaak goedkoper, produceren.

Het plan van aanpak slimmer en efficiënter toezicht op de veehouderij geeft invulling aan dit belang ([zie Statenmededeling 3915098](#)). Dit plan van aanpak is gebaseerd op onder andere de uitvoering van een tweetal moties en een maatregel uit het Verbond van Den Bosch, iedereen leeft wet- en regelgeving na. Op 10 juni 2016 bent u hierover geïnformeerd in een [Themabijeenkomst](#).

Het plan van aanpak is verder uitgewerkt tot het project "Intensivering Toezicht Veehouderijen" en is getest in een pilot samen met 9 gemeenten, zodat het project daarna in zijn volle omvang goed uitgerold kan worden. Parallel aan de pilot is er een Interbestuurlijk (IBT)-onderzoek uitgevoerd bij 15 gemeenten op de adequaatheid van toezicht op de emissies van veehouderijen.

Bevoegdheid

Kort samengevat hebben GS drie rollen ten aanzien van toezicht en handhaving:

- 1) Eerstelijns toezicht: GS zijn het bevoegde gezag voor het toezicht op en de handhaving van het Omgevingsrecht bij een beperkt aantal veehouderijen. Tevens zijn GS gedeeltelijk bevoegd gezag voor een aantal veehouderijen vanuit de Wet natuurbescherming. Voor het overgrote deel van de veehouderijen zijn de gemeenten het bevoegde gezag voor het toezicht op en de handhaving van het Omgevingsrecht.
- 2) Regie handhavingssamenwerking: GS hebben de wettelijke taak van regie op de handhavingssamenwerking.
- 3) Interbestuurlijk Toezicht: GS zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht op gemeenten. GS hebben de taak gemeenten en waterschappen te controleren op de uitvoering van belangrijke taken, om zo de kwaliteit van die uitvoering te bewaken. Dat doen wij onder meer door systematisch toezicht op de kwaliteitscriteria en themaonderzoeken. In dat licht is het onderzoek 'Gemeentelijk toezicht op de emissies van veehouderijen' uitgevoerd. De gemeenteraad speelt bij de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht ook een belangrijke rol. De raad heeft namelijk een controlerende taak op de taakuitvoering van B&W.

Datum

5 september 2017

Documentnummer

GS: 4234535

PS: 4250508

Kernboodschap

1. *GS heeft besloten om het project "Intensivering Toezicht Veehouderijen" volwaardig uit te rollen voor de periode 2018-2020*

De versnelling van de transitie veehouderijen en de noodzaak voor een "Level Playing Field" maken het, dat intensivering van toezicht en handhaving een belangrijk onderdeel is. Intensivering is slimmer, efficiënter en bezoek aan alle veehouderijen binnen 3 jaar.

De pilot heeft uitgewezen dat het project, alle veehouderijen bezoeken binnen 3 jaar, met een paar wijzigingen in zijn volle omvang uitgevoerd kan worden. Intensiveren betekent dat de provincie en alle gemeenten alle veehouderijen op een uniforme wijze bezoeken en dat de gegevens op een uniforme wijze worden geregistreerd. Met de verkregen informatie wordt ook duidelijk waar de risico's zitten en kunnen in de toekomst meer risicogerichte controles worden uitgevoerd. Efficiëntie in toezicht en handhaving wordt gehaald door het gezamenlijk optrekken, het werken met geüniformeerde werkwijzen en door het werken met één meerjareninspectieprogramma.

Bovendien heeft de pilot uitgewezen dat de items asbest, leegstaande VAB's (Vrijgekomen Agrarisch Bedrijf) en ondermijning in het project meegenomen kunnen worden. In het project kan ook rekening gehouden worden met de nieuwe Verordening Natuurbescherming door ouderdom van vergunningen en stalsystemen te inventariseren.

De pilot heeft ook zorgpunten naar voren gebracht. Deze liggen op het organisatorische vlak. Deze zorgpunten zijn in de Stuurgroep Dynamisch Platteland, in het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht en in een bestuurlijk overleg op 5 juli jl met de betrokken partners aan de orde geweest. De pilot en het oplossen van de zorgpunten heeft de nodige tijd gekost. Daarmee is er druk komen te staan op de oorspronkelijke einddatum van 1 januari 2020. Daarnaast hebben omgevingsdiensten en gemeenten implementatietijd nodig. De start van het project is daarom gepland op 1 januari 2018 en rondt af op 31 december 2020.

Datum

5 september 2017

Documentnummer

GS: 4234535

PS: 4250508

2. Het IBT-onderzoek onderstreept de noodzaak van verbeterd toezicht en handhaving

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn als volgt te benoemen:

- Er zijn afwijkingen tussen vergunde situatie en werkelijke situatie geconstateerd;
- Gebruikelijke frequentie van (her)controles wordt niet altijd gehanteerd;
- Niet altijd is er een goede opvolging op de geconstateerde gebreken.

GS is geschrokken van deze bevindingen. Het laat zien dat verbetering van toezicht en handhaving bij gemeenten aandacht nodig heeft. Daarom is het project Intensivering Toezicht Veehouderijen een stimulans om de kwaliteit van toezicht en handhaving te verhogen. Als een gemeente meedoet met het project, gaat zij de verplichting aan om binnen 3 jaar alle bedrijven te bezoeken (strakke controlefrequentie) op basis van een uniforme checklist en Meerjarenprogramma; en dat zij de afwikkeling van de geconstateerde overtredingen uitvoert op basis van de Brabant-breed overeengekomen sanctiestrategie, de Landelijke handhavingsstrategie (LHS).

Een deel van de geselecteerde gemeenten in het IBT-onderzoek hebben inmiddels ook meegedraaid in de pilot.

Iedere betrokken gemeente heeft een individuele terugkoppeling gehad van de bevindingen, met het verzoek de verbeterpunten ter hand te nemen. Daarnaast zal het rapport toegestuurd worden aan elke Brabantse gemeente om hen een handreiking te doen om het toezicht op veehouderijen te verbeteren. Met het project "Intensivering Toezicht Veehouderijen" zetten wij tevens in op deze verbetering.

Consequenties

Het budget voor het project in het jaar 2017 wordt naar 2020 geschoven, waarbij het totaalbedrag in de Perspectiefnota 2016 niet verandert. Dit wordt geregeld via het spoor van de Bestuursrapportage 2017.

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing

Communicatie

Om deelnamekansen van gemeenten te vergroten, is in de afgelopen periode een sterke communicatielijnen ingezet door de pilotgemeenten, provincie, omgevingsdiensten en de Stuurgroep Dynamisch Platteland om het project onder de aandacht te brengen bij gemeentebesturen. In deze periode stellen immers de gemeentebesturen hun begrotingen vast. Daarbij zijn de positieve resultaten van de pilot gebruikt om gemeenten te overtuigen om mee te doen.

Vervolg

Project wordt gestart en de gemeenten worden uitgenodigd om deel te nemen.

Bijlagen

- Evaluatierapport Pilot intensivering toezicht veehouderijen
- Inspectierapport IBT omgevingsrecht "Gemeentelijk toezicht op emissies van veehouderijen"

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: mevrouw M.J. van den Dries, (073) 680 83 33,
mvddries@brabant.nl, Programma Omgevingsrecht/ Natuur, Water en Milieu.

Opdrachtnemer: mevrouw J.T.S. Bauwens, (073) 680 8656,
jbauwens@brabant.nl, senior beleidsmedewerker, programma Omgevingsrecht/
Natuur, Water en Milieu.

Datum

5 september 2017

Documentnummer

GS: 4234535

PS: 4250508